

# CHEMICKÉ ZABEZPEČENÍ VOJSK

## PŘI ODRÁŽENÍ PROTIÚDERU

### A ZASAZENÍ DRUHÉHO SLEDU

Protiúderu operačními zálohami nepřítel můžeme očekávat z různých směrů nebo postupně na jednom směru, a to jak při plnění bližšího, tak i dalšího úkolu frontu.

V případě, že dosud nebyly použity jaderné zbraně, je nutné předpokládat přechod na jejich použití. Jestliže již byly použity, pak musíme očekávat vedení silného soustředěného hromadného jaderného úderu spolu s údery chemickými zbraněmi s důrazem na směr protiúderu. Přičemž k vytvoření trhlin na směru protiúderu můžeme očekávat vedení vzdušných jaderných úderů a použití OL typu Sarin. Za příznivých povětrnostních podmínek pro nepřítel může k zabezpečení boků svého protiúderného uskupení vést pozemní jaderné údery a použít OL typu VX a yperit.

V závislosti na konkrétní situaci můžeme k odražení protiúderu a zničení protiúderného uskupení nepřítel vést hromadné jaderné údery nebo jej postupným použitím těchto zbraní a konvenčních prostředků zničit ve střetném srazení.

**Hlavní úkoly chemického zabezpečení odražení protiúderu nepřítel budou:**

— zjišťování parametrů jaderných výbuchů,

— radiační a chemický průzkum na osách přesunu, v nových palebných prostorech raketového vojska a dělostřelectva, na místech velení, záložních letištích a

čarách (prostorech) zasažení frontových záloh, zejména PTZ a POZ,

— speciální očista v omezeném (krátkém) čase s důrazem na frontový raketový svazek, frontové zálohy a vojska prvního sledu na směru protiúderu nepřítel.

V případě, že budou vojska frontu usku- tečňovat přeskupení sil a prostředků na směr předpokládaného protiúderu nepřítel, je nutné soustředit radiační a chemický průzkum na osy přesunu raketového vojska, druhého sledu a záloh frontu s využitím sil a prostředků rot radiačního a chemického průzkumu frontu a prostředků vzdušného radiačního průzkumu.

K vedení radiačního a chemického průzkumu os přesunu i čar rozvinutí POZ, PTZ a ostatních záloh frontu zpravidla vyčleňujeme 1–2 čety z rot radiačního a chemického průzkumu. Jestliže čary rozvinutí těchto záloh budou v pásmech bojové činnosti svazků armády prvního sledu frontu, mohou zabezpečit průzkum v jejich prospěch velitelé těchto svazků.

V průběhu vedení protiúderu může nepřítel k zabezpečení úspěchu uskutečnit hromadný jaderný a chemický úder na svazky prvního i druhého sledu, zálohy frontu, raketové vojsko a na letiště.

V důsledku tohoto úderu mohou být radioaktivními a otravnými látkami zamořeny velké prostory terénu, vojska frontu i osy jejich přesunu. K hodnocení stavu

vojsk, včasnému a zdůvodněnému přijetí rozhodnutí velitel musí mít nezbytné a konkrétní údaje o vzniklé radiační a chemické situaci. Informaci o skutečné radiační a chemické situaci poskytne velitelům a štábům frontové radiační středisko a výpočetně analytické skupiny. Mimo to mohou být tyto informace předávány i v rádiových sítích velitelů, náčelníků druhů vojsk, speciálních vojsk a služeb. V prvním pořadí jsou uváděny svazky a útvary, které se přesunují do prostoru (na čáru) k odražení protiúderu nepřítele, dále svazky a útvary druhého sledu a zálohy.

Úplnou speciální očistu u vojsk prvního sledu, PTZ, POZ i u dalších svazků a útvarů, které se zúčastní odražení protiúderu, uskutečňujeme až po splnění bojových úkolů. Svazky a útvary prvního sledu po odražení protiúderu většinou vyvádíme do prostoru k obnově bojovosti a k odstranění následků nepřátelského napadení ZHN. V tomto případě využijeme k speciální očistě brigádu chemické ochrany a další útvary chemického vojska.

Zadýmací prostředky k zabezpečení vojsk při odražení protiúderu zpravidla použijeme k maskování manévru, přesunu i rozvinování vojsk, k vyvádění svazů a svazků z boje apod.

V případě, že budeme mít ohňometné prostředky, použijeme je v součinnosti s PTZ a POZ k upevnění ovládnutých čar nebo k zabezpečení boků sestavy vojsk, která odráží protiúder nepřítele.

Z hlediska organizace chemického zabezpečení zasazení druhého sledu považujeme za nutné zdůraznit některé otázky použití ZHN nepřítelem, především jejich možný způsob a postupné narůstání jejich kvantity.

Na vojska v prostorech soustředění může nepřítel použít jaderné náplně střední a velké ráže s pozemními výbuchy. V důsledku toho větší část nebo celý prostor soustředění vojsk druhého sledu (mimo přímé ničivé účinky v centrech) může být zamořen radioaktivními látkami. Z chemických zbraní je nutné očekávat široké použití OL typu VX. Na výhodných čarách (vodní překážky, přechody apod.) bude nepřítel vést skupinové jaderné úder s pozemními výbuchy s cílem ztížit manévry, vyčerpávat živou sílu, zdržet zasazení a získat čas. Rozhodující silné skupinové jaderné úder povede při rozvinování vojsk. Ve výhodných povětrnostních podmínkách může vést pozemní jaderné výbuchy při rozvinování vojsk druhého sledu. Kromě toho je nutné předpokládat, že často budou vojska druhého sledu frontu překonávat pásma jaderných a ženijních chemických zátarasů.

K ničení vojsk druhého sledu v prostorech rozmístění a za přesunu může ne-

přítel použít především OL typu VX, v prostoru zasazení při rozvinování OL typu Sarin a v závislosti na situaci, zámyslu a povětrnostních podmínkách i OL typu VX.

Z uvedeného je zřejmé, že při zasazení druhého sledu frontu může vzniknout velmi složitá situace. O to důležitější je důsledné a reálné vyhodnocení možností opatření k zabezpečení ochrany vojsk a ke snížení vlivu jejich použití.

**Hlavními úkoly chemického zabezpečení přesunu a zasazení druhého sledu budou:** zjišťování parametrů jaderných výbuchů, radiační a chemický průzkum na osách přesunu, čarách rozvinování i na čáře zasazení, speciální očista vojsk druhého sledu na osách přesunu i v prostoru zasazení, odmořování úseků terénu a komunikací v soutěskách, na přepravách přes vodní překážky i na přechodech přes horský a zalesněný terén, maskování těchto prostorů, vojsk druhého sledu frontu při přesunu a při jeho zasazení do sražení dýmem, doplnění zásob prostředků ochrany a chemické techniky u vojsk druhého sledu před jeho zasazením do sražení.

Opatření chemického zabezpečení přesunu a zasazení druhého sledu do sražení uskutečňujeme již v rámci přípravy útočné operace. Náčelník chemického vojska na základě rozhodnutí velitele k zasazení druhého sledu stanoví hlavní úkoly chemického zabezpečení a podle konkrétních podmínek upřesňuje jeho opatření a úkoly.

Chemické zabezpečení druhého sledu v závislosti na celkové situaci bude uskutečňovat front svými silami i prostředky a také silami a prostředky armád prvního sledu s cílem uchovat organické prostředky armády druhého sledu k použití po zasazení.

Štáb frontu ve prospěch armády druhého sledu zpravidla organizuje a uskutečňuje chemické zabezpečení silami svazku, útvarů a jednotek chemického vojska. Jde zejména o:

- zjišťování parametrů jaderných výbuchů v pásmu přesunu a jejich předávání štábu armády druhého sledu,
- vzdušný radiační průzkum os přesunu, prostorů rozmístění i vlastního prostoru zasazení do sražení,
- pozemní radiační a chemický průzkum prostorů soustředění, prostorů přeprav přes velké vodní překážky, komunikačních uzlů a přechodů přes horské a zalesněné prostory,
- speciální očistu vojsk druhého sledu frontu v prostorech rozmístění a za přesunu na čáru zasazení,
- odmořování a dezinfekci zamořených úseků komunikací na osách přesunu druhého sledu,

— přesun chemické techniky a prostředků ochrany z frontového chemického skladu do armádního nebo bezprostředně k divizím k vytvoření pohyblivých zásob.

Armády prvního sledu plní většinou tyto úkoly chemického zabezpečení zasazení armády druhého sledu:

— zjišťování jaderných výbuchů v pásmu přesunu a v prostoru zasazení armády bezprostředně před jejím zasazením,

— radiační a chemický průzkum v prostoru zasazení,

— poskytování pomoci svazkům a útvarům při speciální očiště, odmořování úseků komunikací v prostoru zasazení,

— maskování vojsk dýmem při jejich příchodu do prostoru zasazení a rozčleňování.

Je nutné, aby chemické zabezpečení druhého sledu plynule navazovalo na ostatní úkoly chemického zabezpečení operace. K jeho realizaci můžeme z frontových prostředků vyčlenit prapor chemické ochrany, prapor odmořování terénu, zadýmovací prapor, do roty radiačního a chemického průzkumu potřebné síly praporu speciální kontroly a vzdušného radiačního průzkumu.

Hloubku činnosti chemického zabezpečení druhého sledu stanovíme tak, že prostředky chemického vojska frontu zabezpečují jeho prostor rozmístění a přesun do vzdálenosti 80–100 km od čáry zasazení, prostředky armády prvního sledu od čáry rozvinování do praporek proudů a dále chemické zabezpečení uskutečňují divize prvního sledu.

Úkoly v plánu chemického zabezpečení vojsk ve frontové útočné operaci upřesňujeme a konkretizujeme co do prostoru, času a na jednotlivé vykonavatele na základě rozhodnutí velitele, celkové i radiační a chemické situace, možností a předpokládání zámýslu nepřítele v použití ZHN. Jde o kritické období chemického zabezpečení, protože současně řešíme zabezpečení zasazení druhého sledu a ostatních hlavních prvků operační sestavy. Hlavním úkolem v této situaci je však zabezpečení zasazení druhého sledu frontu.

Vyčleněné síly a prostředky frontu k zabezpečení zasazení druhého sledu předpokládáme ve stanovených časových lhůtách do určených prostorů rozmístění. Ty volíme podle hloubky zabezpečovaného úseku přesunu, charakteru terénu, nebezpečných i zamořených prostorů a většinou ve středě zabezpečovaného prostoru. Obdobně je organizováno i zabezpečení prostředky armády prvního sledu.

Radiační a chemický průzkum i vzdušný radiační průzkum prostředky frontu orga-

nizujeme s časovým předstihem tak, aby jeho výsledky byly předány NCHV armády druhého sledu jednu až dvě hodiny před zahájením pochodu.

V průběhu přesunu uskutečňují radiační a chemický průzkum na osách přesunu až do vzdálenosti 80–100 km od čáry dotyku síly a prostředky frontové rot radiačního a chemického průzkumu a vyčleněné prostředky pro vzdušný radiační průzkum. Na čáru rozvinování do praporek proudů zabezpečují průzkum prostředky armády prvního sledu.

Chemické zabezpečení zasazení druhého sledu frontu prostředky chemického vojska armády prvního sledu je nutné uskutečňovat podle těchto zásad:

Zjišťování parametrů k zabezpečení vlastní operační sestavy uskutečňují jednotky praporu speciální kontroly armády.

Radiační a chemický průzkum (z chemických pozorovacích stanic) v taktické hloubce prostoru zasazení zabezpečí každá divize prvního sledu četou radiačního a chemického průzkumu. Pozorovací stanoviště rozvinují dvě hodiny před příchodem vojsk druhého sledu frontu.

K vedení vzdušného radiačního průzkumu vyčleňujeme, v závislosti na radiační situaci, potřebný počet vrtulníků. Síly a prostředky svazků prvního sledu zabezpečují vedení radiačního a chemického průzkumu ve prospěch druhého sledu frontu až na čáru jeho zasazení. V případě zasazení druhého sledu na styku dvou svazů radiační a chemický průzkum uskutečňují vlastní síly druhého sledu.

Radiační a chemický průzkum, který vedou armády prvního sledu, je soustředěn na hlavní osy přesunu druhého sledu. Průzkum na záložních osách zabezpečujeme jen v případě vyřazení hlavních os, a to máněvrem sil určených k vedení průzkumu na hlavních osách. K zabezpečení tohoto úkolu vyčleňujeme až dvě čety radiačního a chemického průzkumu. Tyto jednotky zahájí průzkum od čáry zabezpečení divizí prvního sledu směrem k druhému sledu frontu. Průzkum prostoru, který zabezpečuje armáda, musí být ukončen 30–60 minut před příchodem čel pochodových proudů druhého sledu. V této době velitelé družstev připraví a předávají výsledky průzkumu a okamžitě pokračují v jeho vedení v opačném směru. Průzkum ukončí na čáře, od které plní úkoly chemického zabezpečení divize prvního sledu. Výsledky průzkumu předávají chemické průzkumné hlídky také orgánům pořádkové služby na pochodových osách.

Vzdušný radiační průzkum je nutné ukončit v době dosažení čel pochodových

proudí druhého sledu čáry zabezpečení armádními prostředky.

Speciální očistu vojsk druhého sledu frontu zabezpečujeme vyčleněním rot speciální očisty pro každou zasazovanou divizi prvního sledu. Jednotky a útvary vyčleněné k plnění úkolů úplné speciální očisty před-  
souvujeme do určených prostorů zpravidla ve středu zabezpečovaného pásma. Tím dosáhneme optimální vzdálenosti k zásahu MSO (ve frontovém pásmu zabezpečení na vzdálenost 30—40 km, v armádním 10—25 kilometrů, v divizním pásmu 10—15 km). Pohotovost MSO k zahájení očisty je od jedné do dvou hodin od vydání rozkazu. Prostory možného rozvinutí MSO (dva na každou rotu speciální očisty) je nutné re-  
kognoskovat do doby pohotovosti k plnění úkolů k zabezpečení druhého sledu frontu.

Odmořování terénu uskutečňujeme jen v nezbytném rozsahu, v případě že není možné zamořený prostor obejít. Za tím účelem vyhodnocujeme terén a nebezpečné prostory, určujeme úseky, které bude nutné odmořit v případě použití OL nepřítel-  
em. K rychlému odmořování předem přesu-  
nujeme do těchto možných úseků zamo-  
ření rot odmořování terénu.

Přesun druhého sledu frontu na čáru za-  
sazení zabezpečujeme maskováním jeho  
svazků a útvarů dýmem s důrazem na je-  
jich průchod po mostech, soutěskách a  
také při rozvíjení vojsk v prostoru zasa-  
zení. Použití dýmu je organizováno centrálně podle plánu operačního maskování, kte-  
rý zpracovává štáb frontu.

Útvary druhého sledu mohou při přesu-  
nu na čáru zasazení v široké míře využí-  
vat zadýmovací agregáty tanků a BVP  
k maskování jednotek při jejich rozví-  
jení.

Zásoby chemické techniky a materiálů  
v útvarech a ve skladech vojsk druhého  
sledu jsou doplňovány do doby pohotovosti  
k zahájení přesunu na čáru zasazení. Vý-  
še zásob musí zabezpečovat plnění úkolů  
při zasazení druhého sledu a při rozvíjení  
útočné operace v hloubce, většinou ve výši,  
která odpovídá útočné operaci.

Tyto zásady a úkoly chemického zabezpe-  
čení přesunu a zasazení druhého sledu  
však nezabývají povinností jeho velitele or-  
ganizovat v sestavě vojsk opatření chemic-  
kého zabezpečení svými silami a prostřed-  
ky.

Armáda druhého sledu frontu bude zpra-  
vidla vždy vlastními silami zjišťovat pa-  
rametry jaderných výbuchů v prostoru jejího  
zasazení. K plnění tohoto úkolu přesunu-  
jeme určené rotý praporu speciální kon-  
troly do bojových postavení v prostoru za-  
sazení armády předem nebo současně  
s předsunutými odřady divizí prvního sledu  
armády.

Když front nebude zabezpečovat zjišťo-  
vání parametrů v pásmu přesunu armády  
druhého sledu, pak rotý speciální kontro-  
ly praporu speciální kontroly rozmístíme  
v pásmu přesunu tak, aby byl přesně za-  
bezpečen jejich přesun.

Radiační a chemický průzkum vedený si-  
lami armádní rot radiálního a chemického  
průzkumu zaměříme ve prospěch raketo-  
vého svazku, útvarů a zařízení týlu. Bez-  
prostředně v prostorech rozmístění a v po-  
chodových prouděch divizí a útvarů (v prů-  
běhu přesunu) zajišťují radiální a chemic-  
ký průzkum jejich organické jednotky. Sys-  
tém radiálního a chemického průzkumu  
musí zabezpečit jeho vedení u všech hlav-  
ních prvků pochodové sestavy vojsk armá-  
dy druhého sledu. K tomu síly a prostřed-  
ky průzkumu začleňujeme do sestavy před-  
sunutých odřadů, odřadů k zabezpečení po-  
hybu, do proudů míst velení, pochodových  
proudů útvarů a svazků i týlových útvarů  
a zařízení. Armádní síly a prostředky prů-  
zkumu zabezpečují přesun hlavních sil ar-  
mády, zvláště při přesunu v soutěskách,  
přechodech přes terénní překážky a tam,  
kde je ztíženo jejich rozvíjení.

Je-li nutné zabezpečit speciální očistu  
vlastními silami v průběhu přesunu vojsk,  
armádní prapor chemické ochrany předu-  
souváme do určeného prostoru, odkud zabez-  
pečuje rozvinutí MSO v plánovaných nebo  
určených prostorech.

**Zvláštnosti plánování chemického zabez-  
pečení činnosti armády druhého sledu  
frontu je:**

- nezbytnost plánování tohoto zabezpe-  
čení ve dvou i více variantách činnosti,
- plánování chemického zabezpečení na  
celou hloubku frontové operace,
- podrobné řešení hlavních opatření  
chemického zabezpečení na období přesu-  
nu a zasazení do sražení a jejich plánování  
v hlavních rysech na vedení bojové čin-  
nosti v útočné operaci,
- nezbytnost součinnosti ke sladění  
úkolů a opatření chemického zabezpečení.